

**UCHWAŁA NR VI/35/2024
RADY GMINY ŁABOWA**

z dnia 26 sierpnia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 -2030 w Gminie Łabowa**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.), art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 424 późn. zm.) Rada Gminy Łabowa uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 w Gminie Łabowa , stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Łabowa.

§ 3. Traci moc Uchwała Nr XLIII/293/ 2021 Rady Gminy Łabowa z dnia 12 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia „ Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Łabowej na lata 2021-2028

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Maria Stopka

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Łabowa na lata 2024 – 2030

Spis treści

Rozdział I. Uwarunkowania prawne	3
1.1. Podstawa prawna	3
Rozdział II. Charakterystyka zjawiska przemocy i jej kryteria	11
2.1. Formy przemocy	11
2.2. Kryteria przemocy	12
2.3. Mechanizmy przemocy domowej	13
Rozdział III. Diagnoza przemocy w świetle źródeł zastanych dla Gminy Łabowa	15
3.1. Procedura „Niebieskie Karty”	15
3.2. Punkt Konsultacyjno-Informacyjny Przeciw Przemocy w Rodzinie	18
3.3. Realizacja działań Zespołu Interdyscyplinarnego	19
Rozdział IV. Diagnoza zjawiska przemocy w Gminie Łabowa – wyniki badań	22
4.1. Wyniki badań z 2024 roku	22
Rozdział V. Analiza SWOT	24
Rozdział VI. Adresaci Programu	25
Rozdział VII. Realizatorzy Programu	26
Rozdział VIII. Cele i zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Łabowa na lata 2024 – 2030	26
Rozdział IX. Zakładane rezultaty	34
Rozdział X. Finansowanie, realizowanie i monitorowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Łabowa na lata 2024 – 2030	35

Rozdział I.

Uwarunkowania prawne

1.1. Podstawa prawna

Niniejszy Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Łabowa na lata 2024-2030 został opracowany zgodnie z dyspozycją art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. 2024r., poz. 424).

Ustawa szczegółowo określa zadania, których realizacja ma na celu podniesienie efektywności działań przeciwdziałających przemocy domowej oraz redukcję jej skutków.

W myśl art. 6. ust. 2 pkt 2-4 podanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do pozostałych zadań własnych gminy należy:

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Ponadto w niniejszym dokumencie uwzględniono podstawowe akty prawne, które współtworzą polski system przeciwdziałania przemocy domowej, czyli w szczególności:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz.U. 2009 r., nr 114 poz. 946),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. 2024r., poz. 424),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. 2023 r., poz. 901 ze zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2024 r., poz. 177 ze zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2023 r., poz. 2151 ze zm.),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2023 r., poz. 40 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2023 r., poz. 1939 ze zm.),

- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. 2023 r., poz. 571),
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz. U. 2024 r., poz. 145),
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. 2023 r., poz. 2809 ze zm.),
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (Dz.U. 2024 r., poz. 17 ze zm.),
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U. 2024 r., poz. 37 ze zm.),
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. 2023 r., poz. 1550 ze zm.),
- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. 2023 r., poz. 1304 ze zm.),
- Uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M.P. 2023 r., poz. 1232).

Od dnia 22 czerwca 2023 r. w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, obowiązuje nowa i rozbudowana w stosunku do poprzedniej definicja legalna przemocy domowej, przez którą rozumie się: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej” (art. 2 ust. 1 pkt 1).

Natomiast w myśl nowej definicji osoba doznająca przemocy domowej to:

- a) małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- d) osoby pozostające w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- e) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- f) osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- g) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletni
  - wobec których jest stosowana przemoc domowa

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa wyżej.

Świadek przemocy domowej – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej

Osoba stosująca przemoc domową to osoba pełnoletnia, która dopuszcza się przemocy domowej wobec osób doznających przemocy domowej.

Zmiany wpłynęły m.in. na jednostki organizacyjne pomocy społecznej, pracowników socjalnych, asystentów rodziny, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, policję, oświatę, ochronę zdrowia oraz organizacje pozarządowe i kuratorów sądowych.

Ponadto nowelizacja wprowadziła zmiany w organizacji i funkcjonowaniu Zespołów Interdyscyplinarnych, a w miejsce grup roboczych są powoływane grupy diagnostyczno-pomocowe.

Zmiany dotyczą również procedury „Niebieskie Karty”, m.in. wprowadzono zasadę realizację procedury według miejsca zamieszkania osoby doznającej przemocy domowej. Obowiązkiem GDP (grupy diagnostyczno-pomocowej) będzie zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność. Wprowadzono zasadę, że jeżeli realizacja procedury „Niebieskie Karty”

napotyka trudności, każdemu członkowi grupy diagnostyczno-pomocowej przysługuje prawo wystąpienia do wojewody z wnioskiem o wskazanie innej gminy właściwej.

Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” nastąpi w przypadku ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy lub rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

Dodatkowo wprowadzono obowiązek monitorowania sytuacji osób uczestniczących w procedurze „Niebieskie Karty” przez okres 9 miesięcy po jej zakończeniu.

Ustawa z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw poszerzył od połowy sierpnia 2023 r. katalog zakazów wobec osób stosujących przemoc, który odąd obejmuje również:

- **zakaz zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą** – gdy osoba stosująca przemoc domową swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby doznającej tej przemocy;
- **zakaz kontaktowania się z osobą doznającą przemocy** – gdy osoba stosująca przemoc domową swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby doznającej przemocy, a także gdy osoba stosująca przemoc domową nęka ją za pomocą środków komunikacji elektronicznej na odległość, wzbudzając u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia lub istotnie narusza jej prywatność;
- **zakaz wstępu na teren** szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, a także przebywania na tym terenie – jeżeli osoba dotknięta doznająca przemocy domowej uczęszcza do szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, uprawia sport lub pracuje.

Nowelizacja stanowi zatem uzupełnienie rozwiązań z 2020 r. pod postacią tzw. „Ustawy Antyprzemocowej”, która wprowadziła do porządku prawnego uprawnienie do wydawania wobec osoby stosującej przemoc domową nakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do tego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

Wszystkie powyższe zakazy wobec osoby stosującej przemoc domową będą mogły być wydane przez:

- Policję lub Żandarmerię Wojskową,
- sąd – postanowieniem o udzielenie zabezpieczenia,
- sąd – postanowieniem o zobowiązaniu do opuszczenia mieszkania lub zakazie zbliżania się do niego, o zakazie zbliżenia się do osoby dotkniętej przemocą, kontaktowania się z nią, lub wstępu do miejsc, w których ta osoba przebywa.

Zakazy, do których wydania uprawniona jest Policja lub Żandarmeria Wojskowa tracą moc po upływie 14 dni od dnia ich wydania, chyba że sąd udzielił zabezpieczenia, którym zostały one przedłużone. Przy obliczaniu terminu nie uwzględnia się dnia, w którym zakazy zostały wydane.

Zakazy tracą także moc, w przypadku gdy po ich wydaniu wobec osoby stosującej przemoc domową zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania.

Policjant może wydać nakaz opuszczenia mieszkania, a także każdy z pozostałych zakazów (które mogą być zastosowane łącznie):

- podczas interwencji podjętej we wspólnie zajmowanym mieszkaniu lub jego bezpośrednim otoczeniu lub
- w związku z powzięciem informacji o stosowaniu przemocy domowej, w szczególności zgłoszenia przez:
  - osobę dotkniętą przemocą domową lub
  - kuratora sądowego lub pracownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, w związku z wykonywaniem ustawowych obowiązków.

Żandarmerii Wojskowej przyznano uprawnienia analogiczne do przysługujących Policji w odniesieniu do osób stosujących przemoc domową, które są żołnierzami pełniącymi czynną służbę wojskową. Jeśli natomiast wobec takich osób ze swoich uprawnień skorzysta Policja, jest zobowiązana niezwłocznie zawiadomić właściwą jednostkę organizacyjną Żandarmerii Wojskowej.

Osoba doznająca przemocy domowej może wystąpić do sądu z wnioskiem o:

- zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,

- wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,
- zakazu zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą domową,
- zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej,
- zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie.

Sąd rozpoznaje sprawę w postępowaniu nieprocesowym i orzeka po przeprowadzeniu rozprawy.

Kodeks postępowania cywilnego nakłada na sąd obowiązek szybkiego rozpoznania sprawy. Sąd orzeka w terminie jednego miesiąca od dnia wniesienia wniosku. W przypadku wniesienia apelacji, sąd drugiej instancji orzeka w terminie jednego miesiąca od przedstawienia akt sprawy przez sąd pierwszej instancji wraz z apelacją.

Sąd uwzględniając wniosek o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub o wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, wskazuje w postanowieniu obszar, który osoba stosująca przemoc domową ma opuścić i na którym nie może przebywać, lub odległość od wspólnie zajmowanego mieszkania, którą osoba stosująca przemoc domową jest obowiązana zachować.

Sąd uwzględniając wniosek o wydanie zakazu zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą domową, wskazuje w postanowieniu wyrażoną w metrach odległość, na którą osoba stosująca przemoc domową nie może zbliżyć się do osoby dotkniętej tą przemocą.

Sąd uwzględniając wniosek o wydanie zakazu kontaktowania się z pełnoletnią osobą dotkniętą przemocą domową, na wniosek wnioskodawcy lub uczestnika postępowania, gdy przemawiają za tym szczególne okoliczności, może w postanowieniu określić dopuszczalne sposoby kontaktowania się oraz ich zakres, mając na uwadze bezpieczeństwo osoby dotkniętej przemocą domową.

Postanowienia sądu, o których mowa powyżej, oraz postanowienie uwzględniające wniosek o wydanie zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba

doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie, są skuteczne i wykonalne z chwilą ogłoszenia. Postanowienia te mogą być uchylane lub zmieniane wskutek zmiany okoliczności sprawy, chociażby były zaskarżone, a nawet prawomocne.

Niestosowanie się do zakazów przez osobę stosującą przemoc domową stanowi wykroczenie. Sprawca podlega karze:

- aresztu (wymierzana w dniach może trwać od 5 do 30 dni),
- ograniczenia wolności (trwa 1 miesiąc; w czasie jej odbywania ukarany: nie może bez zgody sądu zmieniać miejsca stałego pobytu; jest obowiązany do wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne; ma obowiązek udzielania wyjaśnień dotyczących przebiegu odbywania kary),
- grzywny do 5000 złotych.

Jedną ze zmian prawnych znaczących z punktu widzenia celów niniejszego Programu jest ta, wprowadzona przez Ustawę z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1606), która weszła w życie – w zasadniczej części - 15 lutego 2024 r.

W myśl tej nowelizacji w art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej dodano punkt 4a i 4b oraz ust. 8, co oznacza zmiany w procedurze zapewnianiu dziecku ochrony przed przemocą domową przez pracownika socjalnego. Przed podjęciem decyzji o interwencji na podstawie art., 12a pracownik socjalny w uzgodnieniu z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką dokona oceny ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka w kwestionariuszu szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka.

W przypadku zapewnienia dziecku ochrony dziecka udziela się wsparcia psychologa. Wzór przedmiotowego kwestionariusza wprowadzi w drodze rozporządzenia minister wł. ds. zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem ds. zdrowia i ministrem wł. do spraw wewnętrznych.

Kolejnym ważnym krokiem w przeciwdziałaniu przemocy domowej jest Uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030. Rząd chce zwiększyć skuteczność pomocy i wsparcia osobom zagrożonym oraz doznającym przemocy domowej. Do najważniejszych rozwiązań Programu należą m.in.: podniesienie świadomości społecznej związanej z przeciwdziałaniem przemocy domowej; rozwój, wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy

domowej; podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych bądź doznających przemocy domowej; zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej dla osób, które doświadczają przemocy domowej; zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową oraz podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób, które zajmują się świadczeniem usług dla osób zagrożonych i doznających przemocy domowej¹.

Zaproponowane działania w niniejszym Programie są zgodne z działaniami zawartymi w Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030.

---

¹ <https://www.prawo.pl/prawo/program-przeciwdzialania-przemocy-domowej-na-lata-20242030,523747.html>

Rozdział II.

Charakterystyka zjawiska przemocy i jej kryteria

2.1. Formy przemocy

Przemoc domowa to zjawisko, które może przybierać różne formy, każda z nich ma swoje unikalne cechy i konsekwencje dla osoby doznającej przemocy. Oto opis głównych form przemocy domowej:

1. Przemoc fizyczna:

Przemoc fizyczna obejmuje wszelkie działania mające na celu wyrządzenie krzywdy fizycznej drugiej osobie. Może to być bicie, kopanie, duszenie, popychanie, używanie przedmiotów jako broni, a także inne formy bezpośredniego ataku na ciało ofiary.

2. Przemoc psychiczna (emocjonalna):

Przemoc psychiczna polega na działaniu mającym na celu zniszczenie psychicznego i emocjonalnego dobrostanu osoby doznającej przemocy. Obejmuje poniżanie, zastraszanie, groźby, izolowanie od rodziny i przyjaciół, manipulację, kontrolowanie, nękanie, obrażanie oraz upokarzanie.

3. Przemoc ekonomiczna:

Przemoc ekonomiczna to forma kontroli, w której osoba stosująca przemoc domową uniemożliwia osobie doznającej przemocy dostęp do środków finansowych, kontroluje jej zarobki, zmusza do podpisywania niekorzystnych umów, uniemożliwia podjęcie pracy lub edukacji, a także kradnie jej pieniądze lub mienie.

4. Przemoc seksualna:

Przemoc seksualna obejmuje wszelkie działania o charakterze seksualnym narzucone bez zgody osoby doznającej przemocy. Może to być gwałt, wymuszanie stosunków seksualnych, molestowanie seksualne, zmuszanie do oglądania pornografii, czy też inne formy wykorzystania seksualnego.

5. Zaniedbanie:

Zaniedbanie to forma przemocy, w której osoba odpowiedzialna za opiekę nad osobą doznającą przemocy (dziecko, osoba starsza, niepełnosprawna) zaniedbuje swoje obowiązki. Może to obejmować brak odpowiedniego żywienia, ubrania, opieki medycznej, wsparcia emocjonalnego, czy też zapewnienia bezpiecznego środowiska życia.

6. Cyberprzemoc:

Cyberprzemoc to forma przemocy realizowana za pośrednictwem technologii informacyjno-komunikacyjnych, takich jak internet, media społecznościowe, SMS-y, e-maile. Obejmuje zastraszanie, nękanie, rozpowszechnianie fałszywych informacji, szantaż, wyśmiewanie, udostępnianie kompromitujących zdjęć lub filmów bez zgody osoby doznającej przemocy.

2.2. Kryteria przemocy

Aby określone działania mogły zostać zakwalifikowane jako przemoc, muszą spełniać pewne kryteria:

1. Intencjonalność:

Przemoc jest działaniem celowym, intencjonalnym. Osoba stosująca przemoc świadomie podejmuje działania mające na celu skrzywdzenie, kontrolowanie, zastraszanie lub w inny sposób zaszkodzenie osobie doznającej przemocy.

2. Dysproporcja siły:

Przemoc często występuje w relacjach, gdzie istnieje wyraźna nierównowaga sił. Osoba stosująca przemoc posiada przewagę fizyczną, psychiczną, ekonomiczną lub społeczną nad osobą doznającą przemocy, co umożliwia mu narzucenie swojej woli.

3. Naruszenie godności i praw:

Przemoc narusza podstawowe prawa człowieka, takie jak prawo do godności, szacunku, wolności od strachu i przemocy. Działania przemocowe dehumanizują osobę doznającą przemocy, redukując jej poczucie własnej wartości i godności.

4. Powodowanie cierpienia i szkód:

Przemoc wywołuje u osoby doznającej przemocy fizyczne, emocjonalne lub psychiczne cierpienie. Skutkiem przemocy mogą być trwałe uszkodzenia ciała, trauma psychiczna, zaburzenia emocjonalne, utrata mienia, a także pogorszenie ogólnej jakości życia osoby doznającej przemocy.

Rozumienie tych form przemocy oraz kryteriów pozwala na lepsze rozpoznawanie i przeciwdziałanie przemocy domowej, a także na wsparcie ofiar w odzyskaniu kontroli nad swoim życiem i ochronie ich praw.

2.3. Mechanizmy przemocy domowej

1. Syndrom wyuczonej bezradności

To bezradność, która pojawia się w wyniku nabytych doświadczeń. Zwykle osoba doznająca przemocy poszukuje pomocy dla siebie. (...) Często jednak okazuje się, że działania mające ją ochronić, nie skutkują i nie przynoszą oczekiwanych przez nią efektów. Nabiera przekonania, że cokolwiek zrobi, to i tak nie zmieni to jej sytuacji. Ma poczucie, że jest krzywdzona, źle traktowana, że znęcanie się nad członkiem rodziny jest przestępstwem, jednak nie jest w stanie zmotywować się do działania.

2. Zjawisko prania mózgu

Mechanizm polegający na systematycznym, świadomym i celowym oddziaływaniu na człowieka w celu zmiany jego przekonań, postaw, uczuć, potrzeb. Działanie służące temu, aby członkowie rodziny funkcjonowali zgodnie z życzeniem osoby, która stosuje przemoc. Konsekwencjami „prania mózgu” są m.in. utrata poczucia własnej wartości oraz podporządkowanie się osobie stosującej przemoc domową. Metody stosowane w „praniu mózgu” to: izolacja, poniżanie i degradacja, monopolizacja uwagi, doprowadzenie do wyczerpania, wywoływanie lęku i depresji, naprzemiennosc kary i nagrody.

3. Zespół stresu pourazowego PTSD (post traumatic stress disorder)

Zaburzenia lękowe PTSD występują u ofiar napadów, gwałtów i innych traumatycznych wydarzeń, np. wojen, klęsk żywiołowych, wypadków drogowych. Dotyczą sytuacji, w których człowiek jest narażony na utratę zdrowia i życia. Nasilenie PTSD zależy od intensywności i czasu trwania traumy. Ponadto objawy PTSD są intensywniejsze u osób, które przeżyły traumę w wyniku aktywności człowieka (gwałt, przemoc domowa), niż u ofiar zjawisk naturalnych (powódź, huragan). Objawami PTSD są m.in. zaburzenia snu, drażliwość, wybuchy gniewu, złości, czujność, natarczywe wspomnienia, koszmary senne.

4. Proces wiktymizacji

Każdy „wchodząc” w związek z drugą osobą ma pewne wyobrażenia na temat swojego przyszłego życia, swojego małżeństwa, swojej rodziny. Akt przemocy burzy te wyobrażenia i wizję świata, partnera, siebie. Specjaliści nazywają to mianem burzenia utrwalonych

przekonań. Osoba doznająca przemocy domowej czuje rozpacz i ma poczucie krzywdy, często na tym etapie zaczyna szukać pomocy. Niestety zdarza się, że spotyka się z nieprawidłowymi reakcjami osób, z którymi dzieli się swoimi problemami i od których oczekuje pomocy i wsparcia. Takie zachowanie przedstawicieli instytucji i służb, które przejawia się bagatelizowaniem problemów czy obwinianiem osoby doznającej przemocy nazywamy wtórnym zranieniem.

5. Syndrom sztokholmski

Takim mianem określono mechanizm, który zaobserwowano u ofiar zamachu terrorystycznego w Sztokholmie. U osób przetrzymywanych przez terrorystów, a następnie uwolnionych przez policję pojawiły się reakcje, które większość obserwatorów uznała za irracjonalne. Otóż niedawni zakładnicy zaangażowali się w proces obrony swoich oprawców, zamiast żądać sprawiedliwości, czy nawet odwetu (co w tej sytuacji byłoby bardziej zrozumiałe). Jedna z ofiar tak związała się z terrorystą, iż zawarła z nim związek małżeński. W tej sytuacji można mówić o „patologicznej wdzięczności” za to, co zamachowiec mógł zrobić, a w rezultacie tego nie uczynił. Mógł zabić, a tego nie zrobił. Był panem ich życia i śmierci i darował im to życie, więc tylko dzięki niemu żyją. Podobny mechanizm obronny pojawia się u osób doznających przemocy domowej. Są one wdzięczne za drobne przywileje, które jeszcze mają, za „miodowe miesiące”, za chwile spokoju i namiastkę uczucia ze strony krzywdzącego je partnera, a czasem nawet za to, że żyją.

6. Mechanizm „psychologicznej pułapki”

Wiele osób odczuwa zdziwienie, kiedy dowiaduje się, że osoba doznająca przemocy domowej tkwi w związku, który przynosi jej cierpienie, w którym jest upokarzana i w którym nie respektuje się jej praw. Tymczasem osoba doznająca przemocy domowej żyje nadzieją, że będzie lepiej. Dlatego też inwestuje w ten związek. Obwiniając siebie za całe zło, wierzy, że jeśli bardziej się postara, to będzie lepiej. Ma poczucie, że zależy to właśnie od niej. Im więcej się stara i wkłada w to działanie więcej energii, tym trudniej jej ze związku zrezygnować.

Rozdział III.

Diagnoza przemocy w świetle źródeł zastanych dla Gminy Łabowa

3.1. Procedura „Niebieskie Karty”

Diagnoza problemu przemocy w Gminie Łabowa została oparta na danych pozyskanych z instytucji działających w gminie zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Jak widać na poniższej tabeli w latach 2021 – 2023 liczba sporządzonych Niebieskich Kart została wszczynana przez Policję.

Procedura Niebieskie Karty			
	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Ogółem, w tym przez:	17	21	10
Ośrodek Pomocy Społecznej	3	0	2
Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0
Placówki Służby Zdrowia	0	0	0
Placówki szkolno-wychowawcze	0	0	0
Policja	14	6	8
Inne	0	15 (Karty kontynuowane z roku 2021)	0

Źródło: Dane uzyskane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Łabowej

Realizacja procedury „Niebieska Karta” przez uprawnione podmioty			
	2021 r.	2022 r.	2023 r.
liczba wszczętych w danym roku procedur „Niebieska Karta”, tj. liczba sporządzonych formularzy "Niebieska Karta-A" przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę	1	2	2

liczba kontynuowanych w danym roku procedur „Niebieska Karta” wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy	3	6	10	
liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta-A” dokumentujących kolejne zdarzenie stosowania przemocy w sprawach toczących się procedur „Niebieska Karta”	2	2	0	
Liczba rodzin objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”:	17	21	20	
w tym ze względu na problem przemocy psychicznej:	6	10	6	
w tym ze względu na problem przemocy fizycznej	11	11	14	
w tym ze względu na problem przemocy seksualnej	0	0	0	
liczba osób w rodzinach objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieska Karta” (ogółem)	56	65	67	
liczba osób doświadczających przemocy domowej, objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” (Ogółem)	40	45	47	
Kobiety:	ogółem:	16	20	20
	w tym niepełnosprawne	1	0	0
	w tym starsze	0	1	0
Mężczyźni	ogółem:	0	1	1
	w tym niepełnosprawni	0	0	0
	w tym starsi	0	0	0
Dzieci:	ogółem:	24	24	26
	w tym dziewczynki:	12	10	10
	w tym chłopcy:	12	14	16
	w tym niepełnosprawni:	3	0	0
Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – C”	14	15	10	

Dane dotyczące realizacji procedury „Niebieska Karta” w latach 2021-2023 pokazują kilka istotnych trendów i zjawisk związanych z przemocą domową:

1. Wzrost liczby kontynuowanych procedur:

- Liczba kontynuowanych procedur „Niebieska Karta” znacząco wzrosła z 3 w 2021 roku do 10 w 2023 roku. To może wskazywać na rosnącą skuteczność działań podejmowanych w ramach tej procedury oraz na potrzebę długoterminowego wsparcia dla ofiar przemocy.

2. Stabilność liczby wszczętych procedur:

- Liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta” jest stosunkowo niska i stabilna, wynosząc 1 w 2021 roku oraz 2 w latach 2022 i 2023. Może to sugerować, że inicjowanie nowych procedur jest umiarkowane, być może ze względu na skuteczność wcześniejszych działań prewencyjnych lub ograniczenia w zgłaszaniu przypadków przemocy.

3. Zmniejszenie liczby dokumentowanych zdarzeń przemocowych:

- Liczba formularzy dokumentujących kolejne zdarzenia przemocy spadła do 0 w 2023 roku z 2 w poprzednich latach. Może to oznaczać skuteczniejsze zapobieganie dalszej przemocy po pierwszym zgłoszeniu lub zmiany w sposobie dokumentowania zdarzeń.

4. Liczba rodzin objętych działaniami:

- Liczba rodzin objętych działaniami oscyluje wokół 20 rocznie, co wskazuje na stabilne zapotrzebowanie na wsparcie w ramach procedury „Niebieska Karta”.

5. Rodzaje przemocy:

- Przemoc fizyczna pozostaje najczęściej zgłaszanym problemem (11 przypadków w 2021 i 2022, wzrost do 14 w 2023). Przemoc psychiczna również jest znaczącym problemem, chociaż liczba przypadków spadła w 2023 roku (6 przypadków, po wzroście do 10 w 2022). Przemoc seksualna nie była zgłaszana w żadnym z trzech lat, co może sugerować, że jest mniej widoczna lub trudniej ją zgłosić.

6. Liczba osób objętych działaniami:

- Liczba osób w rodzinach objętych działaniami wzrastała, od 56 w 2021 roku do 67 w 2023 roku. To może wskazywać na zwiększoną świadomość i zgłaszanie przypadków przemocy.

7. Podział demograficzny osób doświadczających przemocy:

- Kobiety stanowią znaczącą większość osób doznających przemocy domowej (20 w 2022 i 2023 roku). Liczba dzieci będących osobami doznającymi przemocy również wzrastała, osiągając 26 w 2023 roku, co podkreśla konieczność ukierunkowanego wsparcia dla najmłodszych.

8. Formularze „Niebieska Karta – C”:

- Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – C” zmniejszyła się z 15 w 2022 roku do 10 w 2023 roku, co może wskazywać na zmiany w procesach dokumentacyjnych lub w efektywności działań interwencyjnych.

Dane wskazują na pewne pozytywne zmiany, takie jak wzrost liczby kontynuowanych procedur i zwiększenie liczby osób objętych działaniami, co może świadczyć o rosnącej skuteczności programu „Niebieska Karta”. Jednakże, utrzymująca się liczba przypadków przemocy fizycznej i wzrost liczby dzieci doświadczających przemocy wskazują na konieczność dalszych działań w zakresie prewencji i wsparcia. Obniżenie liczby dokumentowanych zdarzeń przemocowych może być pozytywnym znakiem, ale również może wymagać analizy, aby upewnić się, że wszystkie przypadki są odpowiednio zgłaszane i rejestrowane.

3.2. Punkt Konsultacyjno-Informacyjny Przeciw Przemocy w Rodzinie

Punkt Konsultacyjno-Informacyjny to miejsce, które oferuje wsparcie i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową. Jego działalność ma na celu udzielanie niezbędnej pomocy, informacji oraz wsparcia psychologicznego, społecznego i prawnego dla osób doświadczających przemocy domowej.

Punkt Konsultacyjno-Informacyjny Przeciw Przemocy w Rodzinie			
	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Liczba rodzin korzystających z pomocy Punktu	16	31	47
Osoby stosujące przemoc z problemem alkoholowym	11	24	20

Źródło: Dane uzyskane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Łabowej

3.3. Realizacja działań Zespołu Interdyscyplinarnego

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych dziedzin, którzy współpracują ze sobą w celu rozwiązania kompleksowych problemów lub zagadnień, korzystając z różnorodnych perspektyw i umiejętności. Ich praca opiera się na współdziałaniu i wymianie wiedzy, aby zapewnić kompleksowe podejście do rozwiązywania konkretnych problemów.

Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową			
	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Liczba ZI	1	1	1
Liczba spotkań ZI	4	4	6
Liczba funkcjonujących w danym roku Grup roboczych/grup diagnostyczno-pomocowych	16	21	20
Liczba spotkań Grup roboczych/grup diagnostyczno-pomocowych	32	49	74

Liczba zdarzeń związanych z przemocą domową	2021
liczba osób doznających przemocy domowej (ogółem), w tym:	25
kobiety	16
mężczyźni	0
małoletni do 13 r. ż.	9
nieletni w przedziale 13-18 lat	
liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa (ogółem):	25
psychologicznego	9
pedagogicznego	4
prawnego	5
medycznego	0
socjalnego	14
zawodowego i rodzinnego	0

Liczba zdarzeń związanych z przemocą domową	2022	2023
Liczba osób objętych pomocą w różnorodnych formach wsparcia (ogółem):	31	47
kobiety	21	20

mężczyźni	1	1
małoletni do 13 r. ż.	9	26
nioletni w przedziale 13-18 lat		
Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa (ogółem):	34	0
psychologicznego	5	0
pedagogicznego	9	0
prawnego	3	0
medycznego	2	0
socjalnego	15	0
zawodowego i rodzinnego	0	0

1. Wzrost liczby osób objętych pomocą:

- Z danych wynika, że liczba osób objętych pomocą w różnych formach wsparcia wzrosła z 25 w 2021 roku do 47 w 2023 roku. Ten wzrost może świadczyć o zwiększonej świadomości społecznej na temat dostępnych form wsparcia oraz o większej skuteczności działań interwencyjnych.

2. Pomoc dla dzieci:

- Liczba małoletnich do 13 roku życia, którzy otrzymali pomoc, wzrosła dramatycznie z 9 w latach 2021 i 2022 do 26 w 2023 roku. To może wskazywać na skuteczniejsze wykrywanie i zgłaszanie przypadków przemocy wobec dzieci oraz na potrzebę zwiększonego wsparcia dla tej grupy.

3. Brak danych na temat nieletnich w przedziale 13-18 lat:

- W tabelach brak jest danych dotyczących liczby nieletnich w przedziale 13-18 lat, co uniemożliwia pełną ocenę wsparcia dla tej grupy wiekowej.

4. Pomoc psychologiczna, pedagogiczna, prawna, medyczna i socjalna:

- W 2021 roku najwięcej osób skorzystało z pomocy socjalnej (14), a następnie psychologicznej (9). W 2022 roku zwiększyło się zapotrzebowanie na pomoc pedagogiczną (9). W 2023 roku brakuje danych na temat liczby osób korzystających z poszczególnych form poradnictwa, co może sugerować zmiany w dokumentowaniu lub realizacji tych form wsparcia.

5. Pomoc medyczna:

- Pomoc medyczna była udzielana sporadycznie (0 w 2021 roku, 2 w 2022 roku), co może sugerować, że osoby doznające przemocy rzadko korzystają z tego typu wsparcia lub że dostęp do tej formy pomocy jest ograniczony.

6. Pomoc dla kobiet i mężczyzn:

- Kobiety stanowią zdecydowaną większość osób objętych pomocą (16 w 2021 roku, 21 w 2022 roku, 20 w 2023 roku). Liczba mężczyzn objętych pomocą jest bardzo niska, co może wynikać z mniejszej liczby zgłoszeń przypadków przemocy wobec mężczyzn lub z większych barier w dostępie do wsparcia dla tej grupy.

Dane wskazują na potrzebę ciągłego monitorowania i analizowania zjawiska przemocy domowej oraz na konieczność dostosowywania działań interwencyjnych i wsparcia do zmieniających się potrzeb społecznych. Wzrost liczby osób objętych pomocą oraz zwiększenie liczby dzieci do 13 roku życia otrzymujących wsparcie świadczą o skuteczności podejmowanych działań, ale jednocześnie podkreślają konieczność dalszych działań prewencyjnych i edukacyjnych. Brak danych na temat nieletnich w przedziale 13-18 lat oraz form poradnictwa w 2023 roku wskazuje na konieczność ulepszenia systemu zbierania i raportowania informacji.

Rozdział IV.

Diagnoza zjawiska przemocy w Gminie Łabowa – wyniki badań

4.1. Wyniki badań z 2024 roku

Badania zostały przeprowadzone metodą CAWI (ang. Computer-Assisted Web Interview – wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW – wykorzystane narzędzie badawcze to Program CORIGO rekomendowane przez ORE) – technika zbierania informacji w ilościowych badaniach rynku i opinii publicznej, w której respondent jest proszony o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej.

Poniżej przedstawione zostały wnioski z przeprowadzonych badań wśród mieszkańców oraz uczniów Gminy Łabowa.

1. Przemoc domowa w społeczności:

- Przemoc domowa jest realnym problemem, z 23% badanych znających osoby doświadczające przemocy, a 30% mających podejrzenia.
- Mimo to, większość mieszkańców (83%) uważa, że przemoc domowa jest rzadkim zjawiskiem w ich miejscowości.
- 14% respondentów doświadczyło przemocy od członka rodziny, z czego 27% szukało pomocy.
- Najczęściej zgłaszane rodzaje przemocy to przemoc psychiczna (60%), fizyczna (47%), ekonomiczna (20%), i seksualna (13%).

2. Doświadczenia mieszkańców z przemocą:

- 66% badanych doświadczyło przemocy wielokrotnie w przeszłości, ale teraz już nie.
- 20% miało jednorazowy incydent, który się nie powtórzył.
- 7% doświadczyło przemocy w przeszłości i obawia się jej powrotu, a kolejne 7% wciąż doświadcza przemocy.

3. Przekonania o przemocy:

- Alkohol jest powszechnie uznawany za przyczynę przemocy (89%).
- Przemoc może wystąpić w każdej rodzinie (80%) i może dotknąć zarówno kobiet, jak i mężczyzn (82%).
- Istnieją budujące przekonania: 91% nie uważa przemocy domowej za prywatną sprawę, 86% rozumie, że przemoc nie zawsze zostawia ślady fizyczne, 79% nie zgadza się, że ofiara mogłaby łatwo odejść od oprawcy.

4. Przyczyny agresji:

- Główne przyczyny to nieumiejętność radzenia sobie z problemami (64%), stres (58%), brak posłuszeństwa dzieci (49%), choroby psychiczne (36%), złe warunki materialne (30%).

5. Brak interwencji:

- 36% respondentów wskazuje na brak interwencji policji mimo zgłoszeń, a 58% na umarzenie spraw przez prokuraturę.
- 84% zauważa, że zgłaszający często wycofują swoje zgłoszenia.

6. Postawy wobec wychowania dzieci:

- 66% mieszkańców nie zgadza się z dawaniem klapsów jako metody wychowawczej.
- 84% nie popiera fizycznego karania dzieci, a 51% chce zakazu prawnego.
- 69% nie zgadza się, że dziecko powinno bać się rodziców.

7. Bezpieczeństwo w szkołach:

- 82% uczniów czuje się dobrze w swojej klasie, 77% czuje się bezpiecznie w szkole.
- 48% uczniów boi się niektórych kolegów, a 19% mówi o zwyczaju "chrztu" młodszych uczniów.
- Przemoc psychiczna jest bardziej powszechna (43%) niż fizyczna (28%).

8. Relacje i reakcje uczniów:

- 85% uczniów ma kogoś, komu może zaufać.
- 31% zgłosiłoby bójkę nauczycielowi, ale 24% przyglądałoby się, dopingowało lub nagrywało zdarzenie.
- 48% uważa, że problem przemocy można rozwiązać sprawiedliwym karaniem winnych, 41% popiera wyrzucanie agresywnych uczniów ze szkoły.

9. Doświadczenia z przemocą domową i cyberprzemocą:

- 25% uczniów miało doświadczenia z przemocą domową, a 7% nie czuje się bezpiecznie w domu.
- 38% doświadczyło cyberprzemocy, a 40% otrzymywało obraźliwe wiadomości.
- 84% uczniów deklaruje dobre relacje z rodzicami, a 85% chciałoby się zwierzyć rodzicom z problemów.

Rozdział V.

Analiza SWOT

SWOT to akronim angielskich słów: *strengths* (mocne strony), *weaknesses* (słabe strony), *opportunities* (szanse), *threats* (zagrożenia). W przypadku niniejszego Programu analiza SWOT posłuży jako próba zweryfikowania możliwości, a także ograniczeń – jakimi dysponuje Gmina Łabowa.

Mocne strony:

- Efektywne działanie Zespołu Interdyscyplinarnego,
- Sprawne funkcjonowanie Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Aktywna działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Dobra znajomość lokalnego środowiska dzięki regularnym diagnozom,
- Skuteczne wykorzystanie procedury „Niebieskie Karty”,
- Wysoki poziom zaangażowania lokalnych władz i organizacji w kwestie przeciwdziałania przemocy domowej,
- Dostępność szkoleń i programów edukacyjnych dla specjalistów.

Słabe strony:

- Przemoc zakorzeniona w tradycji i obyczajowości, utrwalona przez stereotypy,
- Niewystarczające środki finansowe i zasoby kadrowe w instytucjach zajmujących się przemocą domową,
- Brak wystarczającej liczby programów wsparcia dla osób doświadczających przemocy.

Szanse:

- Eliminowanie wpływu stereotypów dotyczących wychowania dzieci i młodzieży,
- Poszerzenie wiedzy mieszkańców na temat przeciwdziałania przemocy domowej,
- Zwiększenie realizacji działań profilaktycznych w placówkach oświatowych,
- Możliwość kształcenia służb pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej,
- Aktualne zmiany prawne wpływające na zmniejszenie występowania przemocy domowej,
- Rozwój technologii umożliwiających anonimowe zgłaszanie przypadków przemocy,
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi i międzynarodowymi w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Zagrożenia:

- Brak reakcji sąsiadów, znajomych i bliskich osób na stosowanie przemocy domowej,
- Strach i niepewność osób doświadczających przemocy, utrudniające współpracę z osobami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy domowej,
- Bezradność i wypalenie zawodowe wśród pracowników zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej,
- Występujące uzależnienia, takie jak alkoholizm, które wpływają na występowanie przemocy domowej,
- Izolacja społeczna spowodowana pandemią, co mogło przyczynić się do zwiększenia występowania zjawiska przemocy domowej,
- Niedostateczne wsparcie psychologiczne dla ofiar przemocy,
- Trudności w egzekwowaniu prawa i procedur ochronnych.

Rozdział VI.

Adresaci Programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Łabowa na lata 2024 – 2030 skierowany jest do:

- społeczności lokalnej, w tym osób zagrożonych przemocą domową,
- osób doznających przemocy domowej,
- osób stosujących przemoc domową,
- świadków przemocy domowej,
- służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Rozdział VII.

Realizatorzy Programu

Realizatorami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Łabowa na lata 2024 – 2030 są:

- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Policja,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Placówki oświatowe,
- Służba zdrowia,
- Organizacje pozarządowe.

Rozdział VIII.

Cele i zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Łabowa na lata 2024 – 2030

Głównym celem wyznaczonym w Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Łabowa na lata 2024 – 2030 jest: poprawa skuteczności systemu wsparcia oraz edukacji społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Osiągnięciu celu głównego ma służyć realizacja przedstawionych poniżej celów szczegółowych.

1. Podniesienie świadomości społecznej w zakresie przemocy domowej

Kierunki działań:	Wskaźniki:	Realizatorzy:	Termin:
Organizowanie lokalnych kampanii społecznych edukujących o przemoc domowej, demaskujących stereotypy i promujących metody wychowawcze wolne od przemocy	<ul style="list-style-type: none"> • liczba kampanii społecznych, • liczba zorganizowanych działań, • liczba uczestników działań profilaktycznych, • liczba realizatorów 	Urząd Gminy, OPS, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, GKRPA, placówki oświatowe, ośrodek zdrowia, PCPR, Sądy, parafie	2024 – 2030
Organizowanie festynów i pikników rodzinnych wspierających integrację i zapobieganie przemocy domowej	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zorganizowanych festynów i pikników, • liczba uczestników 	Urząd Gminy, OPS, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, GKRPA, placówki oświatowe, ośrodek zdrowia, PCPR, Sądy, parafie	2024 – 2030
Uaktualnianie bazy dostępnych instytucji pomocowych	<ul style="list-style-type: none"> • liczba aktualizacji bazy 	Urząd Gminy, OPS, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, GKRPA, placówki oświatowe, ośrodek zdrowia, PCPR, Sądy, parafie	2024 – 2030
Prowadzenie warsztatów i programów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> • liczba warsztatów, • liczba uczestników, 	Urząd Gminy, OPS, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, GKRPA, placówki oświatowe, ośrodek zdrowia, PCPR, Sądy,	2024 – 2030
Organizowanie szkoleń edukacyjnych dla rodziców	<ul style="list-style-type: none"> • liczba przeprowadzonych szkoleń, 	Urząd Gminy, OPS, Zespół Interdyscyplinarny,	2024 – 2030

	<ul style="list-style-type: none"> • liczba uczestników 	Policja, GKRPA, placówki oświatowe,	
--	--	-------------------------------------	--

2. Rozszerzenie wiedzy służb zainteresowanych tematyka przemocy domowej

Kierunki działań:	Wskaźniki:	Realizatorzy:	Termin:
Uczestniczenie w szkoleniach, warsztatach i konferencjach	<ul style="list-style-type: none"> • liczba przeprowadzonych szkoleń, • liczba uczestników 	Urząd Gminy, OPS, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, GKRPA, placówki oświatowe, ośrodek zdrowia, Sądy	2024 – 2030
Wdrożenie programu wsparcia dla specjalistów (superwizja, coaching, doradztwo, grupy wsparcia)	<ul style="list-style-type: none"> • liczba spotkań superwizyjnych, • liczba uczestników 	Urząd Gminy, OPS, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, GKRPA, placówki oświatowe, ośrodek zdrowia, Sądy	2024 – 2030
Mobilizowanie stowarzyszeń i instytucji do współpracy	<ul style="list-style-type: none"> • liczba podmiotów współpracujących 	Urząd Gminy, OPS, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, GKRPA, placówki oświatowe, ośrodek zdrowia, Sądy	2024 – 2030

3. Monitorowanie występowania zjawiska przemocy domowej w Gminie Łabowa

Kierunki działań:	Wskaźniki:	Realizatorzy:	Termin:
Przeprowadzanie badań, ekspertyz i diagnoz	<ul style="list-style-type: none"> • liczba opracowanych diagnoz, badań, ekspertyz 	Urząd Gminy, OPS, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, GKRPA, placówki oświatowe, ośrodek zdrowia, Sądy	2024 – 2030

Analizowanie zjawiska przemocy domowej i powiązanych z nią czynników	<ul style="list-style-type: none"> • liczba analiz 	Urząd Gminy, OPS, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, GKRPA, placówki oświatowe, ośrodek zdrowia, Sądy	2024 – 2030
--	---	--	-------------

4. Prowadzenie działań interwencyjnych oraz prewencyjnych wobec osób stosujących przemoc domową

Kierunki działań:	Wskaźniki:	Realizatorzy:	Termin:
Kierowanie osób stosujących przemoc domową do programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób skierowanych do programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych 	Urząd Gminy, OPS, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, GKRPA, placówki oświatowe, ośrodek zdrowia, PCPR, Sądy	2024 – 2030
Monitorowanie osób po zakończonym udziale w programach	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób monitorowanych 	Urząd Gminy, OPS, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, GKRPA, placówki oświatowe, ośrodek zdrowia, PCPR, Sądy	2024 – 2030
Opracowywanie i realizowanie programów edukacyjnych lub/i wspierających dla osób po programach korekcyjno-edukacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych programów, • liczba uczestników 	Urząd Gminy, OPS, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, GKRPA, placówki oświatowe, ośrodek zdrowia, PCPR, Sądy	2024 – 2030
Przeprowadzanie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu i stosującymi przemoc	<ul style="list-style-type: none"> • liczba przeprowadzonych rozmów motywujących, 	Urząd Gminy, OPS, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, GKRPA, placówki oświatowe, ośrodek zdrowia, PCPR, Sądy	2024 – 2030

	<ul style="list-style-type: none"> liczba osób z którymi przeprowadzono rozmowę motywującą, 		
Kierowanie wniosków do GKRPA w sprawie leczenia odwykowego	<ul style="list-style-type: none"> liczba wniosków skierowanych do GKRPA 	Urząd Gminy, OPS, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, GKRPA, placówki oświatowe, ośrodek zdrowia, PCPR, Sądy	2024 – 2030

5. Podejmowanie działań wspierających dla osób dotkniętych przemocą domową oraz nią zagrożonych

Kierunki działań:	Wskaźniki:	Realizatorzy:	Termin:
Realizowanie procedury „Niebieskie Karty”	<ul style="list-style-type: none"> liczba wszczętych w danym roku procedur „Niebieskie Karty”, tj. liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – A” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę, liczba kontynuowanych w danym roku procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy, 	Urząd Gminy, OPS, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, GKRPA, placówki oświatowe, ośrodek zdrowia, PCPR, Sądy, SOIK	2024 – 2030

	<ul style="list-style-type: none"> • liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A” dokumentujących kolejne zdarzenia stosowania przemocy domowej w sprawach toczących się procedur „Niebieskie Karty”, • liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, • liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, ze względu na problem przemocy fizycznej, • liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, ze względu na problem przemocy psychicznej, 		
--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, ze względu na problem przemocy ekonomicznej, • liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, ze względu na problem wykorzystania seksualnego, • liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, ze względu na problem cyberprzemocy, • liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – C”, 		
Realizowanie pomocy w formie poradnictwa (medyczne, psychologiczne, pedagogiczne, prawne,	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób korzystających z poradnictwa, • liczba przeprowadzonych porad, 	Urząd Gminy, OPS, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, GKRPA, placówki oświatowe,	2024 – 2030

socjalne, zawodowe i rodzinne)		ośrodek zdrowia, PCPR, Sądy, SOIK	
Realizowanie terapii indywidualnej lub grupowej, grup wsparcia lub innych grup samopomocowych	<ul style="list-style-type: none"> • liczba uczestników grup wsparcia i grup samopomocowych, • liczba utworzonych grup wsparcia i grup samopomocowych, 	Urząd Gminy, OPS, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, GKRPA, placówki oświatowe, ośrodek zdrowia, PCPR, Sądy, SOIK	2024 – 2030
Zapewnienie pomocy w punktach konsultacyjnych, ośrodkach wsparcia, ośrodkach interwencji kryzysowej, specjalistycznych ośrodkach wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • liczba punktów konsultacyjnych, • liczba osób korzystających z pomocy 	Urząd Gminy, OPS, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, GKRPA, placówki oświatowe, ośrodek zdrowia, PCPR, Sądy, SOIK	2024 – 2030
Zapewnianie ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej	<ul style="list-style-type: none"> • liczba dzieci objętych ochroną 	Urząd Gminy, OPS, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, GKRPA, placówki oświatowe, ośrodek zdrowia, PCPR, Sądy, SOIK	2024 – 2030
Powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych	<ul style="list-style-type: none"> • liczba powołanych grup diagnostyczno-pomocowych, • liczba spotkań grup diagnostyczno-pomocowych, 	Urząd Gminy, OPS, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, GKRPA, placówki oświatowe, ośrodek zdrowia, PCPR, Sądy, SOIK	2024 – 2030

Tworzenie i funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego	<ul style="list-style-type: none"> liczba spotkań zespołu interdyscyplinarnego 	Urząd Gminy, OPS, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, GKRPA, placówki oświatowe, ośrodek zdrowia, PCPR, Sądy, SOIK	2024 – 2030
Prowadzenie działań skierowanych do dzieci, kobiet, osób starszych i niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none"> liczba działań profilaktycznych skierowanych do poszczególnych grup 	Urząd Gminy, OPS, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, GKRPA, placówki oświatowe, ośrodek zdrowia, PCPR, Sądy, SOIK	2024 – 2030

Rozdział IX.

Zakładane rezultaty

Przy realizacji zadań z niniejszego Programu planuje się osiągnąć następujące rezultaty:

- Podniesienie świadomości społecznej w zakresie zapobiegania przemocy domowej,
- Edukacja dzieci i młodzieży na temat przemocy domowej oraz cyberprzemocy,
- Szkolenie rodziców z zakresu zapobiegania przemocy domowej oraz cyberprzemocy,
- Poprawa jakości działań profilaktycznych przez rozszerzenie wiedzy służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej,
- Wzmocnienie współpracy między podmiotami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy domowej.

Rozdział X.

Finansowanie, realizowanie i monitorowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Łabowa na lata 2024 – 2030

Źródłem finansowania działań ujętych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Łabowa na lata 2024 – 2030 będą środki własne Gminy oraz środki pozyskane z innych źródeł.

Realizacja Programu będzie systematycznie monitorowana. Monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ich skuteczności oraz podejmowanie w razie konieczności działań korygujących.

Monitorowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Łabowa na lata 2024 – 2030 odbywać się będzie na podstawie osiągniętych wskaźników oraz rezultatów. W oparciu o dane dokonywana będzie ewaluacja Programu, która ma dostarczyć informacji czy zaplanowane cele są właściwie realizowane oraz jaka jest ich skuteczność i efektywność.

Opracowanie sprawozdań przez samorządy lokalne nastąpi nie później niż do dnia 10 lutego następnego roku, a przekazanie przez wojewodów sprawozdań na szczebel centralny nastąpi do dnia 30 marca następnego roku. Posłużą one jako składowa do opracowania corocznego Sprawozdania z Realizacji Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej.